

ECOLOGISCH ONDERZOEK
EN ADVIES

Projectplan na-isolatie gymzaal Platanenweg

Platanenweg 2a, Bennekom

In het kader van de Omgevingswet

Auteur: [REDACTED]

Datum oplevering: 5 augustus 2024

EONW-rapport: EONW.RA2409.01

In opdracht van: Gemeente Ede

Citeren als:

[REDACTED] 2024. Projectplan na-isolatie gymzaal Platanenweg Platanenweg 2a, Bennekom. In het kader van de Omgevingswet. Rapport EONW.RA2409.01. EONW | Ecologisch Onderzoek en Advies.

© EONW | Ecologisch Onderzoek en Advies 2024

Inhoud

1	Algemene informatie.....	4
2	Werkzaamheden en planning.....	4
2.1	Beschrijving werkzaamheden.....	4
2.2	Werkwijze werkzaamheden.....	4
2.3	Planning werkzaamheden	5
3	Verbodsbepalingen.....	5
3.1	Betrokken soort(en), verbod(en) en belang(en)	5
3.2	Plantensoort: Planten plukken, verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen	6
3.3	Plantensoort: Onder zich hebben of vervoeren van planten of delen/producten van planten, anders dan voor verkoop	6
3.4	Diersoort: Opzettelijk doden of vangen van het dier.....	6
3.5	Diersoort: Beschadigen en vernielen of wegnemen van voortplantings- of rustplaatsen, nesten of eieren van het dier	6
3.6	Diersoort: Verstoren van het dier	6
3.7	Diersoort: Onder zich hebben of vervoeren van dieren of delen/producten.....	6
3.8	Diersoort: Het uitzetten van dieren of eieren van dieren.....	6
4	Ecologisch inventarisatie: achtergrond	7
4.1	Methode inventarisaties	7
4.2	Actualiteit inventarisatiegegevens.....	7
4.3	Locatie inventarisatie	7
5	Ecologisch inventarisatie: resultaten	8
5.1	Plantensoort: groeiplaatsen.....	8
5.2	Plantensoort: verspreiding.....	8
5.3	Plantensoort: omgevingscheck	8
5.4	Diersoort: verblijfplaatsen	8
5.5	Diersoort: foerageergebieden, migratie- en vliegroutes	8
5.6	Diersoort: omgevingscheck.....	9
6	Effecten.....	9
6.1	Effect werkzaamheden: kwaliteit en kwantiteit	9
6.2	Overige soorten.....	9
6.3	Effect werkzaamheden: monitoren	9
7	Maatregelen	10
7.1	Preventieve maatregelen (om overtreding te voorkomen).....	10
7.2	Tijdelijke maatregelen.....	10
7.3	Permanente maatregelen	10

7.4	Locaties maatregelen	10
7.5	Effectiviteit maatregel	11
7.6	Afhankelijk derden	11
7.7	Uitvoering maatregel: monitoren.....	11
8	Alternatieven.....	11
8.1	Alternatieve locatie	11
8.2	Alternatieve inrichting	12
8.3	Alternatieve werkwijze	12
8.4	Alternatieve planning	12
9	Gunstige staat van instandhouding	12
9.1	Staat van instandhouding.....	12
9.2	Afbreuk gunstige staat van instandhouding.....	13
9.3	Zorgvuldig handelen	13
10	Bronnen.....	13
10.1	Literatuur.....	13
10.2	Websites	13

1 Algemene informatie

Projectnaam: Na-isolatie gymzaal Platanenweg

Projectlocatie: Platanenweg 2a , 6721 CJ Bennekom (Afbeelding 1).

Coördinaten centrum projectgebied: X175. 114 Y446. 406

Naam aanvrager: [REDACTED]

Afbeelding 1. Ligging van het projectgebied met de begrenzing in oranje weergegeven. © Ondergrond Publieke Dienstverlening op de Kaart Lokaal 2023.

2 Werkzaamheden en planning

2.1 Beschrijving werkzaamheden

Het pand in het projectgebied betreft een gymzaal. Deze gymzaal is recent in pandig verduurzaamd en voorzien van zonnepanelen. Laatste werkzaamheid die nog moet worden uitgevoerd is na-isolatie van de spouwmuur en isolatie van de vloer.

2.2 Werkwijze werkzaamheden

Na een controle op de afwezigheid van vleermuizen worden op diverse plekken in de bestaande muur vervangende vleermuiskasten aangebracht. Na het verkrijgen van de ontheffing, het in achthouden van de voorgeschreven gewenningstijd, het plaatsen van exclusionflaps en een controle op afwezigheid van vleermuizen kan de spouwmuur worden na-geïsoleerd.

2.3 Planning werkzaamheden

Tabel 1. Voorziene planning

Planningsonderdeel	Start	Eind
Plaatsing vleermuiskasten	Direct na verkrijgen ontheffing, mits buiten winterrust	Dezelfde dag
Na-isolatie	Na 3 maanden gewenning in actieve periode	Na 3 maanden gewenning in actieve periode

3 Verbodsbepalingen

3.1 Betrokken soort(en), verbod(en) en belang(en)

Tabel 2. Soort(en), verbod(en) en belang(en).

Soort	Verboden	Belangen
Gewone dwergvleermuis (Pipistrellus pipistrellus)	Artikel 11.46 lid 1d en lid 1a Bal	Door het na-isoleren van het pand verdwijnt tijdelijk een rustplaats van een individuele vleermuis. Wanneer het dier met exlusionflaps de het pand niet meer in kan, kan dit worden beschouwd als een vorm van verstoring.
		Artikel 8.74k Bkl lid 1b3°

Het belang van de ingreep wordt als volgt onderbouwd:

In het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten (Artikel 8.74k Bkl lid 1b3°)

Het pand had voor de verduurzaamheidswerkzaamheden het energielabel G. Het beoogde energielabel is A++++. De verduurzaming zal leiden tot een forse energiebesparing en daarmee een forse CO₂-reductie.

Wereldwijd wordt de opwarming van de aarde gezien al het grootse milieuprobleem dat er is. Deze opwarming van de aarde leidt tot een verhoogde temperatuur en stijging van de zeespiegel. Zij levert daarmee direct een gevaar op voor de volksgezondheid en openbare veiligheid. Wereldwijd is er een grote consensus ten aanzien van de oorzaak van de opwarming van de aarde. Deze is een voor een groot deel te wijten aan het verbranden van fossiele brandstoffen zoals aardgas. De opwarming van de aarde leidt tot de absolute noodzaak tot het veel beter isoleren van woningen.

Het na-isoleren van het pand valt onder *voor het milieu wezenlijke gunstige effecten*.

3.2 Plantensoort: Planten plukken, verzamelen, afsnijden, onwortelen of vernielen

Dit onderdeel is niet van toepassing.

3.3 Plantensoort: Onder zich hebben of vervoeren van planten of delen/producten van planten, anders dan voor verkoop

Dit onderdeel is niet van toepassing.

3.4 Diersoort: Opzettelijk doden of vangen van het dier

Dit onderdeel is niet van toepassing.

3.5 Diersoort: Beschadigen en vernielen of wegnemen van voortplantings- of rustplaatsen, nesten of eieren van het dier

Door het renoveren van het pand verdwijnt, indien er geen aanvullende maatregelen worden genomen, een kleine winterverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis.

3.6 Diersoort: Verstoren van het dier

Door de werkzaamheden bestaat de kans dat een gewone dwergvleermuis wordt verstoord.

3.7 Diersoort: Onder zich hebben of vervoeren van dieren of delen/producten

Dit onderdeel is niet van toepassing.

3.8 Diersoort: Het uitzetten van dieren of eieren van dieren

Dit onderdeel is niet van toepassing.

4 Ecologisch inventarisatie: achtergrond

4.1 Methode inventarisaties

Het plangebied is in 2023 op vleermuizen onderzocht in de ochtend van 2 juni, de ochtend van 23 juni, de nacht van 18 augustus en de avond van 7 op 8 september. Het onderzoek was gericht op het aantonen dan wel uitsluiten van de aanwezigheid van zomer-, paar-, en kraamverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*) en kleine dwergvleermuis (*Pipistrellus pygmaeus*). Hiervoor zijn twee veldbezoeken in de ochtend uitgevoerd in de kraamperiode (15 mei – 15 juli) en twee onderzoeken in paarperiode (15 augustus – 1 oktober). Omdat massawinterverblijfplaatsen vanwege de beperkte massa en hoogte van het pand, niet worden verwacht is hier geen apart onderzoek naar uitgevoerd. De optimale tijd van minimaal 20 dagen tussen de beide bezoeken in de kraamperiode en minimaal 20 dagen tussen de beide bezoeken in de paarperiode is in acht genomen. Vanwege de lage potenties en de overzichtelijkheid van het plangebied zijn alle bezoeken met één persoon uitgevoerd. Omdat het Vleermuisprotocol 2021 voorschrijft dat voor het uitsluiten van paarverblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis er minimaal één bezoek rond middernacht moet worden uitgevoerd, is in de paarperiode één bezoek gebracht dat duurde van 23:20 – 01:20 uur.

Een onderzoek naar laatvlieger (*Eptesicus serotinus*) is niet uitgevoerd omdat de toegang tot de spouwmuur enkel bestond uit open stootvoegen die te klein zijn voor laatvlieger om te passeren. Zie voor de verdere onderbouwing Econsultancy (2021).

Zie verder: van den Hoorn (2023).

4.2 Actualiteit inventarisatiegegevens

Het projectgebied is in de periode 2 juni 2023 – 8 september 2023 geïnventariseerd.

4.3 Locatie inventarisatie

Hiervoor wordt verwezen naar Afbeelding 1.

5 Ecologisch inventarisatie: resultaten

5.1 Plantensoort: groeiplaatsen

Dit onderdeel is niet van toepassing.

5.2 Plantensoort: verspreiding

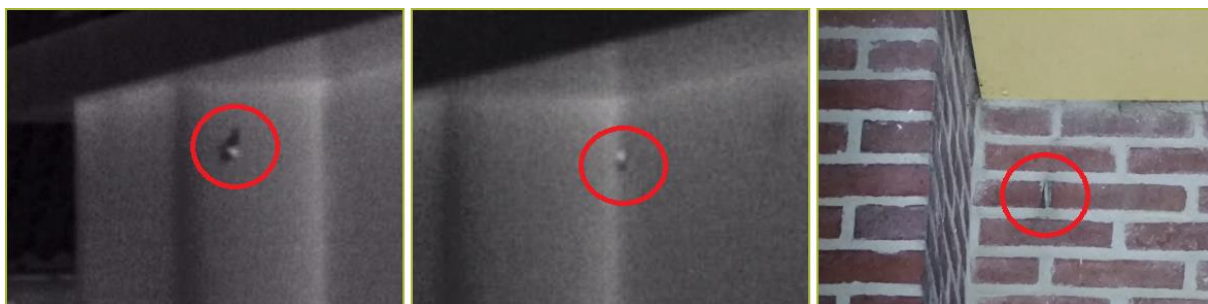
Dit onderdeel is niet van toepassing.

5.3 Plantensoort: omgevingscheck

Dit onderdeel is niet van toepassing.

5.4 Diersoort: verblijfplaatsen

Op 18 augustus is rond 1:30 uur met een warmtebeeldcamera nabij een open stootvoeg een zwermend en de muur aantikkende gewone dwergvleermuis waargenomen (Afbeelding 2). Nadat het zwermen was opgehouden is de open stootvoeg met een zaklamp beschenen er is een wegkruipend dier waargenomen. Deze waarneming wordt geïnterpreteerd als zwerm- en inspectiegedrag van een kleine winterverblijfplaats.

Afbeelding 2. Zwermend (links) en aantikkende (midden) gewone dwergvleermuis nabij open stootvoeg (rechts) op 18 augustus rond 1:30 uur.

5.5 Diersoort: foerageergebieden, migratie- en vliegroutes

Deze functies hebben geen relatie met de voorziene werkzaamheden en zijn derhalve niet onderzocht.

5.6 Diersoort: omgevingscheck

De gewone dwergvleermuis is een opportunistische soort die, wanneer het om kleine verblijfplaatsen gaat eenvoudig nieuwe verblijfplaatsen in de vorm van toegankelijke ruimtes onder dakpannen, achter betimmeringen en in spouwmuren vindt. Doorgaans zijn woningen voorzien van open stootvoegen die voorzien in een, voor deze situatie, vervangende verblijfplaats. Direct rond het plangebied zijn de woningen echter van oudere datum en zijn er, behoudens een enkele open stootvoeg in een schoorsteen, geen open stootvoegen aanwezig. Wel bieden in waarschijnlijkheid de vele houten dakkappen weggroepmogelijkheden.

Op een wat grotere afstand van het plangebied zijn, huizen van wat recentere datum aanwezig die wel ruim voorzien zijn van stootvoegen. Het gaat om huizen aan de:

- Berkenlaan ten noorden van de Heidelaan (140 m afstand van het plangebied);
- Esdoornlaan (110 m afstand plangebied);
- Meidoornlaan (150 m afstand van het plangebied).

Daarnaast zijn er aan de Korenlaan 15 en de Heidelaan 34 op ca 80 m van het plangebied ook open stootvoegen aanwezig. Geconcludeerd kan worden dat binnen een straat van 150 ruim voldoende vergelijkbare alternatieven aanwezig zijn.

6 Effecten

6.1 Effect werkzaamheden: kwaliteit en kwantiteit

Het effect van de werkzaamheden is zeer beperkt. Uit een omgeving met voldoende alternatieven verdwijnt een mogelijke winterverblijfplaats van naar verwachting één dier. Dit is een tijdelijk kwalitatief effect. Omdat de verblijfplaats in viervoud wordt gemitigeerd in de bestaande bouw er geen sprake van een permanent of cumulatief kwalitatief effect. Kwantitatieve effecten, anders dan het fysiek tijdelijk verdwijnen van een verblijfplaats, zijn niet aan de orde.

6.2 Overige soorten

Effecten op overige soorten zijn niet aan de orde.

6.3 Effect werkzaamheden: monitoren

Het gebouw wordt onder ecologische begeleiding verduurzaamd. Monitoring is niet voorzien

7 Maatregelen

Tabel 3. Overzicht mitigerende maatregelen.

Soort en waarop negatief effect wordt verwacht	Vermijden gevoelige periodes	Tijdelijke mitigatie	Ongeschikt maken of verjagen ruim vóór de ingreep	Permanente mitigatie
Gewone dwergvleermuis	Niet werken in de periode 1 november – 1 april.	Niet van toepassing	Plaatsing van exclusionflaps	Vier permanente inbouwvoorzieningen voor aanvang van de werkzaamheden.

7.1 Preventieve maatregelen (om overtreding te voorkomen)

De permanente vleermuiskasten worden geplaatst na een controle op de afwezigheid van vleermuizen. De spouwmuur wordt pas na-geïsoleerd na een gewenningsperiode van drie maanden, het toepassen van exclusionflaps en een controle op afwezigheid.

7.2 Tijdelijke maatregelen

Omdat het mogelijk is om direct te voorzien in permanente maatregelen worden tijdelijke maatregelen niet toegepast.

7.3 Permanente maatregelen

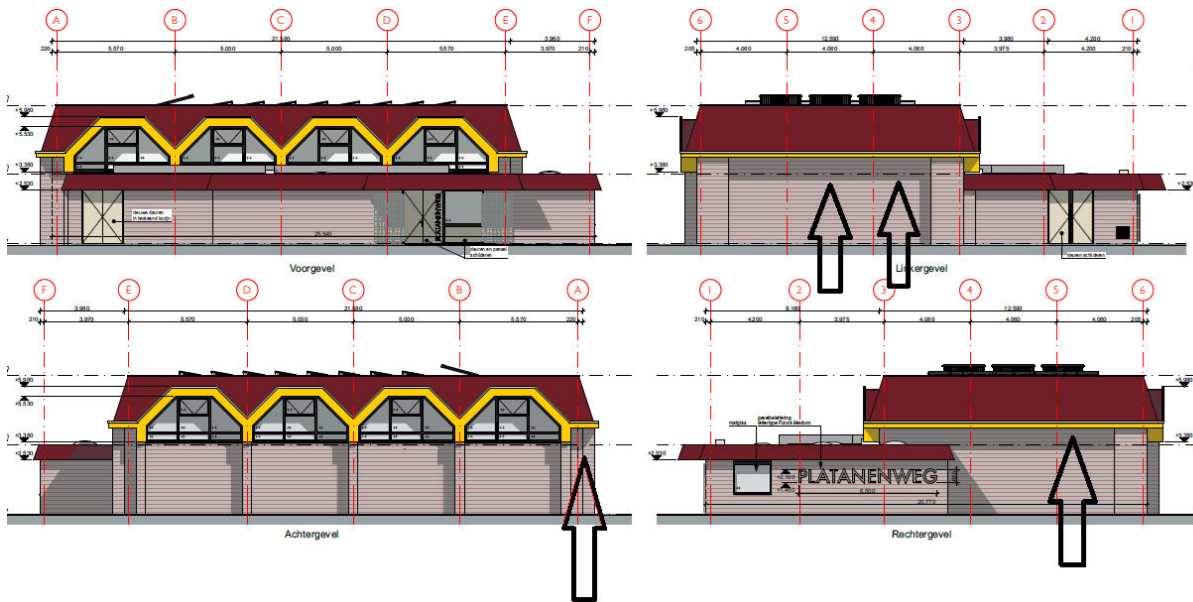
Voor een permanente mitigatie van een kleine winterverblijfplaats kan volgens het meest recente kennisdocument (BIJ12) worden volstaan met het plaatsen van een inbouwvoorziening van 15 x 80 x 2 cm (b x h x d). Dit is echter in het bestaande pand niet mogelijk/wenselijk. De muren zijn betrekkelijk laag (ca 3,6 m hoog en de onderzijde van de voorzieningen komen dan op hooguit 2,8 meter hoog, wat aan de lage kant is. Bovendien komen de invliegopeningen dan beduidend lager dan de huidige invliegopening die kort onder het boeibord zit (Afbeelding 2, rechts).

Voor de permanente mitigatie wordt daarom gekozen voor een wat lagere voorziening die wel in de breedte en diepte kwalitatief beter is.

Daarom wordt per vervangende verblijfplaats twee kasten van het type IB VL 05 VLEERMUIS INBOUWKAST van Vivara Pro en kasten van het type IB VL 15 VLEERMUIS INBOUWKAST van Vivara Pro geplaatst zodat er een dubbellaags compartiment van 84 x 50 x 7,6 cm (b x h x d) ontstaat

7.4 Locaties maatregelen

De locaties van de maatregelen zijn afgebeeld in Afbeelding 3.

Afbeelding 3. Locaties permanente maatregelen zijn met een zwarte pijl aangegeven.

7.5 Effectiviteit maatregel

Gewone dwergvleermuis is een zeer opportunistische soort die eenvoudig nieuwe verblijfplaatsen koloniseert. Doordat de nieuwe verblijfplaatsen worden aangebracht in het bestaande pand, waarvan een ter hoogte van de aanwezige verblijfplaats is de kans heel reëel dat de voorziening in gebruik wordt genomen. Door gebruik te maken van een meerdaagse kast wordt een kwalitatief betere verblijfplaats aangebracht, met die verstande dat op de bestaande plek in theorie de gehele spouw voor de dieren beschikbaar zijn en nu slechts alleen de vervangende kasten.

7.6 Afhankelijk derden

Afhankelijkheid van derden is niet aan de orde.

7.7 Uitvoering maatregel: monitoren

Monitoring is niet voorzien.

8 Alternatieven

8.1 Alternatieve locatie

De locatie is strikt plaatsgebonden. Een alternatieve locatie is niet aan de orde.

8.2 Alternatieve inrichting

Enige over gebleven optie is om delen van de spouw niet te isoleren. Deze optie lijkt kwalitatief niet beter voor de aanwezige vleermuis, maar in wel veel onzekerder in termen van de beoogde energie besparing.

8.3 Alternatieve werkwijze

Zie hiervoor paragraaf 8.2.

8.4 Alternatieve planning

Een alternatieve planning geeft geen verschil voor de vleermuis en is dus niet aan de orde.

9 Gunstige staat van instandhouding

9.1 Staat van instandhouding

De gewone dwergvleermuis komt in Nederland algemeen voor en is een wijdverbreide soort die in heel Nederland wordt waargenomen. De populatieomvang, het verspreidingsgebied en de kwaliteit van het leefgebied worden door Logeman (2018) beoordeeld als gunstig. Het toekomstperspectief en hiermee de eindbeoordeling van de staat van instandhouding wordt als ongunstig – ontoereikend beoordeeld. Met de aantekening dat indien de juiste mitigerende maatregelen worden genomen dit kan worden omgezet in gunstig .

Ten aanzien van de staat van instandhouding in de provincie Gelderland concludeert Logeman (2018) hetzelfde als voor de landelijke staat van instandhouding, dus een gunstige populatieomvang, gunstig verspreidingsgebied en een gunstige kwaliteit van het leefgebied. Het toekomstperspectief en hiermee de eindbeoordeling van de staat van instandhouding is ongunstig tot ontoereikend, maar indien de juiste mitigerende maatregelen worden genomen dit kan worden omgezet in gunstig.

De Zoogdiervereniging beoordeeld de staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis als ongunstig/onbekend (Norren et. al, 2019).

Van de lokale staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis is onvoldoende bekend, maar er is geen enkele reden om aan te nemen dat dit afwijkt van het nationale en regionale beeld. De gewone dwergvleermuis is een algemene soort die vrijwel zeker overal in de gemeente Ede waargenomen kan worden. Ede als dorp is zeer groen en daarmee een goed leefgebied voor deze soort.

9.2 Afbreuk gunstige staat van instandhouding

Omdat slechts één verblijf tijdelijk verdwijnt, er vier permanente voorzieningen in de worden gerealiseerd waarvan een ter hoogte van de bestaande verblijfplaats en de gewone dwergvleermuis is meest algemene vleermuissoort is die bekend staat om de snelle acceptatie van alternatieve verblijfplaatsen wanneer het gaat om kleine verblijfplaatsen, maakt dat er veilig vanuit kan worden gegaan dat het tijdelijk verdwijnen van een enkele winterverblijfplaats niet leidt tot een effect op de SVI van deze soort.

9.3 Zorgvuldig handelen

Zie hoofdstuk 7.

10 Bronnen

10.1 Literatuur

BIJ2, 2017. Kennisdocument Gewone dwergvleermuis, versie 1.0, BIJ12, juli 2017

BIJ2, 2024. Kennisdocument Gewone dwergvleermuis, versie 2.0, BIJ12, april 2024

Econsultancy 2021. Quicksan Wet natuurbescherming. Platanenweg 2a te Bennekom. Rapportnummer14950.001. Versienummer D1.

Logeman, D. 2018. De staat van instandhouding. Factsheets voor 25 soorten in Gelderland Provincie Gelderland. Arcadis Referentie 079761421 B.

Hoorn, M.W. van den, 2023. Vleermuisonderzoek Platanenweg 2a, Bennekom. In het kader van de Wet natuurbescherming. Rapport EONW.RA2301.01. EONW|Ecologisch Onderzoek en Advies.

Norren, van E. (red.), 2019. Staat van instandhouding Gelderland. Factsheets voor 24 soorten in Gelderland. Rapport 2019.09. Zoogdiervereniging, Nijmegen.

10.2 Websites

<https://vivarapro.nl/product/ib-vl-15-vleermuisinbouwkast/>

<https://vivarapro.nl/product/ib-vl-05-vleermuisinbouwkast/>